Työmarkkinat
Jenni Ruokonen

Eduskunta
Työ- ja elinkeinojaosto

Lausunto

19.10.2015

HE 30/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016

Julkisen talouden kuntoon saattaminen on hallituksen yksi tärkeimmistä tehtävistä. Hallituksen linjaukset velkaantumisen hillitsemisestä ja kasvun tukemisesta rakenneuudistuksilla ja kilpailukykyä korjaavilla toimilla ovat oikeita.

Hallituksen esittämät ja linjaamat leikkaukset ovat monille raskaita. Ne ovat kuitenkin välttämättömiä kasvuedellytysten kannalta. Talouden suunta on saatava kääntymään hyvissä ajoin ennen väestön ikääntymisen aiheuttamaa menojen rajua kasvua.

Hallituksen ensi vuoden talousarvioesityksellä julkisen talouden kestävyyttä ei varmisteta. Paljon muutakin tarvitaan. Rakenneuudistuksissa ja kilpailukykyä parantavassa työelämäpaketissa on onnistuttava, jotta talous ja työllisyys saadaan käännettyä kasvuun.

Työllisyyden edistämiseen suunnattujen määrärahojen suhteen EK painottaa niiden kohdentamista vaikutuksiltaan tehokkaimpiin toimiin, kuten työvoimapoliittiseen koulutukseen (erityisesti yhteishankintakoulutus) ja starttirahaan.

Palkkatuettu työ on työvoimapolitiikan aktiivitoimenpiteistä heikoimmin toimivien joukossa, kun tarkastellaan avoimille työmarkkinoille sijoittuneiden osuutta. Julkisen sektorin tukityöllistäminen, etenkin kunnissa, on johtanut avoimille työmarkkinoille vaatimattomammin kuin yksityisellä sektorilla toteutettu tuettu työllistäminen. Palkkatuki on ongelmallinen myös kilpailuneutraliteetin suhteen, sillä tukea saava ja tukea saamaton henkilö ovat eri asemassa toisiinsa nähden.

Palkkatuen osalta EK haluaa korostaa palkkatuen käyttöä oppisopimusten yhteydessä. Palkkatuki oppisopimukseen on vaikuttava työllistämistoimenpide, jota pitäisi suosia palkkatuetun työn määrärahojen sisäisessä kohdentamisessa.

Nuorten työllistämiseen - myös oppisopimuskoulutukseen - on ollut vuoden 2015 aikana vaikea saada palkkatukea. Määrärahat ovat olleet sidotut monilla

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

alueilla jo ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Nuorten yhteiskuntatakuun markkinoinnissa on vaadittu kaikkien osapuolten yhteistyötä ja peräänkuulutettu yritysten vastuuta nuorten kouluttamisesta ja työllistämisestä. Samalla on vakuutettu, etteivät varat nuorten työllistämiseksi lopu. Nyt kun yritykset ovat lähteneet entistä paremmin mukaan nuorten työpaikalla tapahtuvaan koulutukseen, sen taloudellista tukea on leikattu rajusti.

Työllisyysmäärärahoihin uusina kohdennuksina kirjatut työnetsintäpalkkio yksityisille palveluntuottajille sekä yksityisten työnvälityspalvelujen hyödyntäminen ovat oikeita toimia työvoimapalvelujen ajantasaistamisessa. Kumppanuuksia tulee hyödyntää jatkossa entistä voimakkaammin ja uusia toimintamalleja hakien.

Pitkäaikaistyöttömyyden hoidon suhteen EK kannustaa hakemaan hallitusohjelman kokeilukulttuurin hengessä innovatiivisia ratkaisuja. Tulosperusteinen työvoimapalveluiden hankinta ja kumppanuusyhteistyö tarjoavat mahdollisuuksia pitkäaikaistyöttömien työllistämisen edistämisessä.

Nuorisotyöttömyys ei ole nuorisotakuun voimaantulosta huolimatta lähtenyt laskuun. Toki on huomattava, että nuorten työttömyysjaksot ovat edelleen lyhyitä ja työttömien joukossa vaihtuvuus on suurta. Nuorisotakuun suurin arvo on ollut palveluiden ulkopuolella olleiden nuorten saaminen niiden piiriin sekä viranomaisyhteistyön kehittyminen.